

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Evsebivs || De Euangelica pr[a]eparatione

Eusebius <Caesariensis>

[Augsburg], 1522

VD16 E 4299

Quod productum esse mundum ab Hebræis Plato accæpit. Cap. xv.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34477

quædam eius sunt emanationes. Nam si simillima deo anima est, quod opus est pluribus uerbis ad demonstrandam immortalitatem eius: Non enim diuinis operationibus uteretur, nisi etiã ipsa diuina esset. Nam & si cum in caduco mortaliq; corpore defossa sit, continet tamen & uiuificat illud diuinam suam ostendens substantiã, nec pondus corporis eam omnino deicere potest, quomodo si e corpore liberabit, aura sua species non perfulget: Aut quomodo ipsa immortalis non erit, cuius presentia corpus non moritur. Et progressus aliquantulum, Diuina est anima inquit, quoniã indiuisibili similis est, mortalis autẽ uidetur, quia mortali corpori cõiungitur, ita & mortalibus similis est. Homo enim etiam est, qui uentri sicut pecora deditus est, homo autẽ & in mari a periculis naues gubernando liberat, morbis affert remedia, ueritatem rebus perscrutat diligenter atq; inuenit. Instrumenta uaria fabricatus est, quibus cælestium corporum motus comprehendere potuit, quæ diuinæ atq; immortalis certissima mentis argumenta sunt, quibus multi uoluptatis delinuti illecebris mortalem eam putauerunt, ex his quæ uidentur extrinsecus ratiocinantes. Hæc Porphyrius. Horum igitur omnium doctor Moses fuit, qui a similitudine creatoris, quam anima possidet, immortalitatem animæ confirmauit. Sed reliqua uideamus. In omnibus enim Hebræorum similis Plato est, quibus in multis, ut diximus, errare ideo forsã uidetur, quoniam diuina scriptura nemini præter prophetas ante Saluatoris tempora patuit.

Quod productum esse mundum ab Hebræis Plato accepit.

CAPVT XV.

Mose igitur uniuersa a deo creata prædicante. In principio inquit creauit Deus cælum & terram. Vide quemadmodum nõ excidit ab hac sententia Plato. Omne inquit quod factum est, necessario a causa factum est, fieri enim nihil potest absque causa, uniuersum igitur, aut cælum, aut mundus, aut quauis alia notetur appellatione considerandum, utrum erat, semper nullum generationis suæ habens principium, an factum est, & ab aliquo incepit principio. Visibilis igitur & tangibilis est cum corpus sit, cuncta uero hæc sensibilia sunt. Quæ uero sensibilia sunt, opinionioni subiacere, & facta esse demonstrauimus. Quod porro factum

C iij est,

est, a causa factum esse necesse est. Causam igitur & creatorem uniuersi qui sit inuenire difficile est, & cum inueneris, in uulgus ædere impossibile. Et post pauca. Sic igitur rationem sequentes, nephās est dicere animatum hunc mundum ac uere mentalem a dei prouidentia non esse factum.

De Luminaribus. CAPVT. XVI.

Rursus cum Moses Solem & Lunam & cæteras stellas a deo productas ostendit. Et dixit deus inquit, Fiant luminaria in firmamento cæli, & sint in signa & in tēpora. Et fecit deus duo luminaria magna, & posuit ea in firmamento cæli, & Stellas. Similiter Plato quoq; dicit, a uerbo & mente diuina Solem & Lunam, & alias quinque stellas cognominatas erraticas ad generationem temporis facta esse. Quorum corpora deus fecit & posuit in circulis. Diligenter igitur considera quod dicit a uerbo & mente diuina. Illis enim uerbis quoq; ipsis consentaneum est, qd Psalmista dicit. Verbo domini cæli firmati sunt, & spiritu oris eius omnis uirtus eorū. Deinde cum Moses in firmamento positas stellas dixerit, eadem uoce Plato usus in circulis posuit inquit. Ad hæc per singula scripta dicit, Et uidit deus qd bonum. Et summam repetens. Et uidit deus omnia, & ecce bona ualde. Plato autem, sibi unus est inquit iste mūdus, & creator bonus. Et rursus. Hic optimus effectuum, ille optima causarum.

De mutatione mundi. CAP. XVII.

Praterea de consumatione & mutatione mundi aperte & magna uoce scriptura prædicante. Quia complicabitur cælum sicut liber. Et rursus. Erit cælum nouum, & terra noua. Audi quomodo Plato etiam hoc dogma comprobauit in Timeo dicens. Constituit cælum uisibile atq; tangibile, & propter hæc, & ex istis, & talibus, & ex quattuor numero mundi corpus factum est, proportionem conueniens, a cæteris omnibus indissolubile, præter q̄ ab eo, qui colligauit. Et post pauca. Tempus igitur cum cælo factum est, ut simul facta, simul etiam dissoluantur, si quando solutio quedam ipsorum fiet. Et post pauca subiicit. Quod ligatum est, solubile est: quis si bene aptatum beneq; ligatum soluere uult, bonus nō sit. Quare inquit deo attribuens uerba. Dij quorum ego
creator